

Voor **buitengebruik van rodenticiden** is vanaf 1 januari 2017 nieuwe regelgeving van kracht. Gif gebruiken moet tot een minimum worden beperkt.

Inzetten op preventie bij aanpak ratten

'RATTEN zijn slimme beestjes. Vooral zwarte ratten zijn zeer intelligent en moeilijk aan te pakken. Het bestrijden van deze plaagdieren kost tijd en energie. Met vallen en klemmen zijn vaak betere resultaten mogelijk dan met gif." Dat zegt Erik van Gestel, adviseur bij het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen. Volgens hem moeten boeren zich bij de aanpak van ratten vooral richten op preventie en beheersing. "Voorkomen is beter dan genezen. Op die manier kunnen we ook het gebruik van giftige middelen verminderen."

Aanvullende certificatie verplicht

In 2014 kondigt het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) aan dat het buitenge-

bruik van rodenticiden aan banden wordt gelegd en slechts onder voorwaarden mogelijk blijft. Bij het inzetten van rodenticiden op basis van anticoagulantia (vergif op basis van antistollingsmiddelen) buiten de staldeuren en bedrijfsgebouwen, is er een verhoogd risico op resistentieontwikkeling, doorvergiftiging van vogels, huisdieren en andere diersoorten. De chemische middelen breken bovendien langzaam af en zijn schadelijk voor het milieu, zo beargumenteert Ctgb.

Sommige boeren besteden ongediertebestrijding uit aan professionele bedrijven. Zij die zelf aan de slag gaan met het inzetten van rodenticiden, hebben sinds 1 juli 2015 het vakbekwaamheidsbewijs Knaagdier Bestrijding Agrarisch (KBA) nodig voor aanschaf, opslag en gebruik van deze bestrijdingsmiddelen. Voor bui-

tengebruik van rodenticiden geldt vanaf 1 januari 2017 een aanvullende opleiding- en certificatieplicht. Boeren die middelen inzetten buiten de bedrijfsgebouwen moeten dan in het bezit zijn van het vakbekwaamheidsbewijs KBA-GB (Geïntegreerde Beheersing).

Voor het binnengebruik van rodenticiden gelden deze aanvullende verplichtingen nog niet. Conno de Ruijter, directeur van de Stichting Keurmerk Plaagdiermanagement (KPMB): "Het Ctgb verwacht bij de eerstvolgende herbeoordeling van deze middelen, circa 2018, dat de regels voor binnengebruik gelijkgesteld worden aan de nieuwe eisen voor buitengebruik. Dat zou ook logisch zijn. Ratten lopen immers ook continu van binnen naar buiten."

Cursus en examen vanaf januari

Boeren die al in het bezit zijn van het vakbekwaamheidsbewijs KBA kunnen zich bij Bureau Erkenningen aanmelden voor een cursus en het examen KBA-GB. Beide worden gegeven door bevoegde AOC-docenten in combinatie met ervaren plaagdierbeheersers. Vanaf 9 januari

FOTO: THEO GALAWA

FOTO: BART NIJUS FOTOGRAFIE

Chemische middelen mogen pas worden ingezet als andere maatregelen niet helpen en vormen altijd het slotstuk van de zogenoemde Integrated Pest Management-aanpak.

2017 worden de eerste examens afgenomen. Nadien volgt een bedrijfscontrole. Boeren die zich voor 1 januari 2017 melden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), krijgen tot 1 juni 2017 de mogelijkheid om hun certificering in orde te maken. Bij buitengebruik van rodenticiden in de tussenliggende periode is het voldoende als zij kunnen aantonen dat zij een overeenkomst rechtstreeks met de stichting KPMB dan wel via een erkende certificerende instantie zijn aan-

Ongediertebestrijder Peter Matter plaatst een lokdoos om ratten te vangen. Ook voor Matter gelden straks strengere regels voor buitengebruik van rodenticiden.

gegaan en dat de bedrijfscontrole plaatsvindt vóór 1 juni 2017. De certificeringsplicht geldt niet alleen voor boeren, maar ook voor professionele ongediertebestrijders. Zij dienen opgenomen te zijn in het register van KPMB, terwijl voor boeren een register wordt ingericht bij Bureau Erkenningen.

Ongediertebestrijding belangrijk onderdeel hygiëne

Ongediertebestrijding is een belangrijk onderdeel van de algehele bedrijfs-hygiëne. Muizen en ratten kunnen grote problemen veroorzaken. Voerverlies, beschadigingen aan gebouwen en inventaris en insleep van ziektes kunnen aan de ongenode gasten worden toege-

schreven. Grote overlast van muizen en ratten is moeilijk te bestrijden. Preventie wordt daarom alsmaar belangrijker, stelt ook Erik van Gestel, adviseur van het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen. "Preventie is intensief. Daar gaat tijd in zitten. Ongediertebeheer-

sing moet een vast onderdeel worden van de bedrijfsvoering. Vallen en klemmen moeten dagelijks worden gecontroleerd. De impact van rodenticiden moet ook niet worden overschat. Het is geen toverstof die alle ongedierte zomaar doet verdwijnen."

Integrated Pest Management

Uitgangspunt bij de verplichte certificering voor het buitengebruik van rodenticiden is het Integrated Pest Management (IPM). Bij deze aanpak staan preventie en beheersing hoog in het vaandel. Chemische middelen mogen pas worden ingezet als andere maatregelen niet helpen en vormen altijd het slotstuk van de aanpak. "Het gebruik van rodenticiden dient terughoudend, zorgvuldig en deskundig te gebeuren. Op deze manier heb je als sector direct invloed op het behoud van dergelijke middelen", aldus De Ruijter.

Bij IPM wordt gekeken naar omgevingsfactoren die van invloed zijn op de ontwikkeling van een populatie muizen of ratten. "Bedrijfshygiëne, opslag van veevoer en mogelijke schuilplaatsen zijn aandachtspunten. Zodra je dat in kaart hebt, kun je gericht te werk gaan om de overlast aan te pakken. Gelukkig is er binnen de agrarische sector veel kennis over de leefwijze van plaagdieren, zodat de juiste preventieve maatregelen ingezet kunnen worden", aldus Van Gestel.

Bouke Poelsma